

Četvrtak, 13. prosinca 2018.

P8_TA(2018)0530

Sukob interesa i zaštita proračuna EU-a u Češkoj Republici**Rezolucija Europskog parlamenta od 13. prosinca 2018. o sukobima interesa i zaštiti proračuna EU-a u Češkoj Republici (2018/2975(RSP))**

(2020/C 388/17)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne odluke i rezolucije o razrješnici Komisiji ⁽¹⁾ za godine 2014., 2015. i 2016.,
  - uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije ⁽²⁾ (nova Financijska uredba), a posebno njezin članak 61. o sukobima interesa,
  - uzimajući u obzir pitanja koja je Komisiji poslala češka Piratska stranka 2. kolovoza 2018.,
  - uzimajući u obzir službenu pritužbu koju je 19. rujna 2018. Komisiji podnio češki ogranak organizacije Transparency International,
  - uzimajući u obzir mišljenje pravne službe Komisije od 19. studenoga 2018. naslovljeno „Utjecaj članka 61. nove Financijske uredbe (sukob interesa) na plaćanja iz europskih strukturnih i investicijskih fondova”,
  - uzimajući u obzir izlaganje Glavne uprave Komisije za proračun održano 20. studenoga 2018. na sjednici Odbora Parlamenta za proračunski nadzor pod nazivom „Pravila o sukobu interesa u Financijskoj uredbi iz 2018.”,
  - uzimajući u obzir članak 123. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da se odredba o sukobu interesa iz Financijske uredbe iz 2012. nije izričito primjenjivala na zajedničko upravljanje, već su države članice bile obvezne osigurati efektivnu unutarnju kontrolu, uključujući izbjegavanje sukoba interesa;
- B. budući da se pravilima o javnoj nabavi države članice obvezuju na izbjegavanje sukoba interesa (članak 24. Direktive 2014/24/EU ⁽³⁾), uključujući izravne ili neizravne osobne interese, a pravila već postoje za situacije koje se smatraju sukobom interesa ili posebnim obvezama u okviru zajedničkog upravljanja (npr. Uredba (EU) br. 1303/2013 ⁽⁴⁾);
- C. budući da je Vijeće usvojilo svoje stajalište o novoj Financijskoj uredbi 16. srpnja 2018., a završni je akt potpisan 18. srpnja 2018.; budući da je članak 61. Financijske uredbe, kojim se zabranjuju sukobi interesa, stupio na snagu 2. kolovoza 2018.;
- D. budući da se člankom 61. stavkom 1. Financijske uredbe (u vezi s člankom 61. stavkom 3.) utvrđuje:
- i. negativna obveza financijskih izvršitelja da spriječe situacije sukoba interesa u odnosu na proračun EU-a;
  - ii. pozitivna obveza financijskih izvršitelja da poduzmu odgovarajuće mjere kojima će spriječiti da iz funkcija u njihovoj odgovornosti proisteknu sukobi interesa i rješavati situacije koje se objektivno mogu smatrati sukobom interesa;

⁽¹⁾ SL L 246, 14.9.2016., str. 1., SL L 252, 29.9.2017., str. 1. i SL L 248, 3.10.2018., str. 1.

⁽²⁾ SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

⁽³⁾ SL L 94, 28.3.2014., str. 65.

⁽⁴⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 320.

Četvrtak, 13. prosinca 2018.

- E. budući da, u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije ⁽¹⁾ „sukob interesa predstavlja, objektivno i sam po sebi, ozbiljnu nepravilnost, a da pri tome nema potrebe da ga se definira tako što će se uzeti u obzir namjere zainteresiranih stranaka i to jesu li one postupale u dobroj ili lošoj vjeri“; budući da je Komisija obvezna obustaviti plaćanja u slučajevima u kojima postoje ozbiljne manjkavosti u funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole i kada na vidjelo izađu ozbiljne nepravilnosti u vezi sa sukobom interesa koje dotad nisu bile otkrivene niti se o njima izvijestilo;
- F. budući da je 19. rujna 2018. češki ogranak organizacije Transparency International podnio službenu pritužbu Komisiji ustvrdivši da je češki premijer Andrej Babiš ustrajno kršio zakon EU-a i češki zakon o sukobima interesa;
- G. budući da se otkrilo da je g. Babiš stvarni vlasnik tvrtke Agrofert, koja kontrolira grupaciju Agrofert, uključujući, među ostalim, određeni broj važnih čeških medija, s pomoću uzajamnih fondova AB I i AB II čiji je on osnivač i istovremeno jedini korisnik;
- H. budući da je g. Babiš također predsjednik Vijeća Češke za europske strukturne i investicijske fondove;
- I. budući da poduzeća koja pripadaju grupaciji Agrofert sudjeluju u projektima koji se subvencioniraju iz programa za ruralni razvoj Češke Republike, koji se pak financira iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj;
- J. budući da su tvrtke koje pripadaju grupaciji Agrofert primile znatne iznose iz europskih strukturnih i investicijskih fondova u razdoblju 2014. – 2020., u rasponu od 42 milijuna EUR 2013. do 82 milijuna EUR 2017.;
- K. budući da se u mišljenju pravne službe Komisije navodi da je prema izjavi o prihodima čeških javnih dužnosnika g. Babiš od grupacije Agrofert preko svojih uzajamnih fondova dobio prihod od 3,5 milijuna EUR tijekom prvih šest mjeseci 2018.;
- L. budući da je Parlament u više navrata u svojim rezolucijama o razrješnicama pozvao Komisiju na ubrzanje postupka izdavanja potvrde o sukladnosti s ciljem dobivanja informacija o riziku od sukoba interesa u pogledu Državnog poljoprivrednog intervencijskog fonda u Češkoj Republici; budući da je Parlament naglasio da bi nepoduzimanje potrebnih mjera za sprečavanje sukoba interesa moglo rezultirati u obvezi češkog nadležnog tijela da povuče akreditaciju agencije za plaćanja te dovesti do primjene financijske korekcije od strane Komisije;
- M. budući da je u rujnu 2018. Odbor Parlamenta za proračunski nadzor odlučio rješavati to pitanje u sklopu svojeg godišnjeg postupka davanja razrješnice, i to u okviru saslušanja s najrelevantnijim povjerenicima;
- N. budući da zastupnici u Europskom parlamentu na tim saslušanjima nisu dobili jasne i dostatne odgovore o stanju u vezi s mogućim sukobom interesa češkog premijera;
- O. budući da su 1. prosinca 2018. europski mediji poput dnevnika *The Guardian*, *Le Monde*, *De Standaard* i *Süddeutsche Zeitung* objavili informacije o pravnom mišljenju koje je izdala Pravna služba Komisije potvrdivši postojanje sukoba interesa g. Babiša;
1. duboko je zabrinut zbog toga što se Češka Republika u pogledu sukoba interesa svojeg premijera i njegove veze s grupacijom Agrofert ne pridržava članka 61. stavka 1. Financijske uredbe;
  2. izražava žaljenje zbog svakog sukoba interesa koji bi mogao ugroziti izvršenje proračuna EU-a i ugroziti povjerenje građana EU-a u ispravno upravljanje novcem poreznih obveznika u EU-u; poziva Komisiju da se u pogledu sukoba interesa bilo kojeg političara EU-a pobrine za primjenu politike nulte tolerancije i nekorištenje dvostrukih standarda te da ne traži nikakve izlike za kašnjenje kada štiti financijske interese Unije;

⁽¹⁾ *Ismeri Europa Srl protiv Revizorskog suda*, presuda od 15.6.1999., predmet T-277/97, ECLI:EU:T:1999:124.

Četvrtak, 13. prosinca 2018.

3. podsjeća na svoju rezoluciju od 27. travnja 2017. o razrješnici za financijsku godinu 2015. ⁽¹⁾, u kojoj „napominje da je Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) pokrenuo administrativne istrage [...] u vezi s projektom u Češkoj Republici poznatim kao „Stork Nest” na osnovi navodnih nepravilnosti” te „poziva Komisiju da nakon dovršetka istraga smjesta o tome obavijesti nadležni odbor”; podsjeća na svoju rezoluciju od 18. travnja 2018. o razrješnici za financijsku godinu 2016. ⁽²⁾, u kojoj „pozdravlja činjenicu da je OLAF završio administrativnu istragu o češkom projektu „rodino gnijezdo” i „izražava žaljenje što je OLAF ustanovio ozbiljne nepravilnosti”;
4. prima na znanje odgovor koji je 29. studenoga 2018. dao povjerenik Oettinger u okviru postupka davanja razrješnice za 2017. na pisano pitanje 51., u kojem je obavijestio Parlament da su češke vlasti, u skladu s OLAF-ovom preporukom o slučaju „Stork Nest”, donesenom u prosincu 2017., povukle projekt koji je istraživao OLAF iz posljednjeg zahtjeva Regionalnog operativnog programa za središnju Češku i da u tu operaciju nisu uplaćena nikakva sredstva EU-a; napominje, osim toga, da je OLAF nacionalnim pravosudnim tijelima preporučio da pokrenu kaznenu istragu o pitanjima koja se ne otkriju istragom OLAF-a te da su sada ona nadležna za ovaj slučaj;
5. naglašava da su, s obzirom na izravnu primjenjivost članka 61. stavka 1. Financijske uredbe o sukobu interesa, sve osobe koje sudjeluju u izvršenju proračuna EU-a, uključujući šefove vlade, odgovorne za ispunjavanje obveze sprečavanja sukoba interesa te za rješavanje situacija koje se objektivno mogu smatrati sukobima interesa;
6. žali zbog činjenice da je Komisija tijekom dugog razdoblja i dalje bila pasivna unatoč snažnim naznakama od 2014. da je g. Babiš u sukobu interesa u njegovoj ulozi ministra financija, a kasnije kao premijer;
7. podsjeća na obvezu nacionalnih tijela da osiguraju primjenu zakonodavstva Unije o sukobima interesa u svim slučajevima i na sve građane;
8. poziva Komisiju da uspostavi kontrolni mehanizam za rješavanje sukoba interesa u državama članicama te da aktivno izbjegavanje sukoba interesa postavi kao jedan od svojih prioriteta; poziva Komisiju da intervenira odlučno, pogotovo kada nacionalna tijela propuste spriječiti sukobe interesa svojih najviših predstavnika;
9. poziva Komisiju da bez odgađanja poduzme daljnje mjere u vezi s tim pitanjem na temelju mišljenja koje je njezina pravna služba izdala slijedom pritužbe češkog ogranka organizacije Transparency International, te da provede potrebne korektivne mjere i postupke za izmjenu bilo kakvog nezakonitog stanja, uključujući mjeru obustave svih sredstava EU-a za grupaciju Agrofert dok se sukob interesa u potpunosti ne istraži i ne riješi;
10. poziva sve nacionalne vlasti i vladine dužnosnike da na proaktivan način primijene novu Financijsku uredbu, naročito njezin članak 61. o sukobima interesa, kako bi spriječili situacije koje škode ugledu Unije, ugledu njezinih država članica, demokraciji i financijskim interesima EU-a te da vlastitim primjerom pokažu da rade za javno dobro, a ne vlastiti probitak;
11. poziva nacionalne parlamente država članica da se pobrinu za to da ni jedan nacionalni zakon o sprječavanju sukoba interesa ne bude protivan slovu i duhu nove Financijske uredbe;
12. prima na znanje mišljenje koje je sastavila pravna služba Komisije o mogućem sukobu interesa aktualnog češkog premijera g. Babiša tijekom njegova obnašanja funkcije ministra financija 2014.; zahtijeva od Komisije da u potpunosti istraži zakonitost svih subvencija EU-a isplaćenih grupaciji Agrofert od razdoblja kada se g. Babiš pridružio češkoj vladi, uzimajući u obzir prethodnu Financijsku uredbu koja se primjenjivala prije 2. kolovoza 2018. i njezin dio o sukobima interesa;

⁽¹⁾ SL L 252, 29.9.2017., str. 28.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0121.

Četvrtak, 13. prosinca 2018.

13. traži od Komisije da objavi sve njoj dostupne dokumente povezane s mogućim sukobom interesa češkog premijera i ministra poljoprivrede te da objasni koje korake namjerava poduzeti kako bi popravila trenutačnu situaciju;
  14. apelira na Komisiju da osigura povrat svih sredstava koja su isplaćena nezakonito ili nepravilno;
  15. inzistira na potpunoj transparentnosti svih veza koje bi g. Babiš mogao imati s grupacijom Agrofert, kao i na tome da se one ni na koji način ne smiju miješati s njegovom ulogom premijera Češke Republike;
  16. poziva Vijeće da poduzme sve potrebne i odgovarajuće mjere za sprečavanje sukoba interesa u kontekstu pregovora o budućem proračunu EU-a i sljedećem višegodišnjem financijskom okviru u skladu s člankom 61. stavkom 1. Financijske uredbe;
  17. nalaže svojem predsjedniku da ovu rezoluciju proslijedi Komisiji, Vijeću te vladi i parlamentu Češke Republike.
-